

Friss Újság

Független közgazdasági, irodalmi és társadalmi lap

Ezen a vezetőhelyen

azt szoktuk csinálni, hogy gondolatokat vetünk fel. Közérdekű és közhasznúakat. Olyanokat, amelyek megérdemlik, hogy foglalkoztassák az agysejteket. Igen sokszor jut eszünkbe, ebben a lármás, felszínes világban például az, hogy a mi kisebbségi életünknek van-e kötelező munkaszolgálat? ... Létezik-e egy mindenkiben élő munkakerés? ... Van-e hát összefogó szerv, amely a maga helyén foglalkoztatja ezt a nemzetfenntartó köteleességet? ... Más városokban már rég megalakult az Arevonal keretében a Népközösség kisebbségi alosztályai, nálunk hol késik és miért késik ez a megalakulás? ... Ki merre és hogyan dolgozik a népi közösségben, amelyben mindenkinek vállalni kell egy darab munkaterületet? ... Kérjük, hogy a kisebbség minden egyes tagja becsületesen adja fel magának ezeket a kérdéseket. Vizsgálja meg, hogy mit juttat szellemi, vagy egyéb javából a közösség javára? Mennyi ebből az áldozat és mennyi az érdek? ... Mennyi az önzetlen jószándék, mennyi a tervszerű gáncs? Igyekezni kell a lelkiismeretvizsgálás becsületességével megközelíteni magunkat ebben a gondolatkörben. Nem kell megszaladni előle. Hiszen ez a mérlegelés nem a nyilvánosság. És milyen érdekes, tanulságos, eredményes lenne egy ilyen láthatatlan számolás, amelyet időnként mindenki elkészítene saját magában. Természetesen külön kihangsúlyozzuk, hogy ennek az önkéntes magunkba tekintésnek nem szabad elfogultnak lenni. Ha ismét és egyenként — úgy titokban — persze ha elkéjük a magunk fontosságának nagyságától, ha a semmittevést, az egy helyben való tapadást a lelkiismeret zártajtói mögött is az eredményes munka mesterművének érezzük, — akkor nagy baj van! ... Van nekünk három helyi újságunk.

Három munkahely. Ahol a nyomtatott betű erejével munkálják a közügyét. Ör hely féle, amelynek az volna a rendeltetése, hogy a kisebbség tanult gyermekei, legalább egyszer-egyszer örséget álljanak annak hasábjain. Tollukat, tudásukat megosszák a közszel. Tanítsanak, az írás erejével dolgozzanak. Gondolatokat adjanak, egyszerre

időnként közmunkát végezzenek. A locogásnak, üres puffogásnak, bölcsekedésnek, hátmögöti kritizálásnak, furásnak, gáncsolásnak, torpedózásnak, gyanúsításnak akad bőven munkása. De az újságírás nyitott területeit — sajnos — senki nem használja ebben az olyan sok „tehetséget” számoló városunkban ...

Constantin Argetoianu

királyi tanácsos, miniszterelnök, aki bölcsen inézkedik 's akitől még sok megértő intézkedést vár a kisebbség.

Alexandru Radian

propaganda és sajtóügyi miniszter, aki a kisebbségekkel való együttműködés szükségességét hangoztatta.

A beteg háboru.

Valami baj van a háboru körül, mely semmiképpen nem akar olyan tömegörülétté fokozódni, mint negyedszázaddal ezelőtt. Hol vannak ma olyan édesanyák, amilyenről azt énekelte volt a költő: „Az egyiket nem siratta, a másikat odaadta s ment a gyermek, ment előre!” Hol vannak a felvirágozott katonavonatok, melyek olyan büszkén robogtak a daloló menetszázadokkal a harcterek felé és legénysége örült, hogy végre amugy Isten igazában kiverelkedhet magát csendő és büntetés nélkül.

Ma már — mint Ford, az autókirály aperte kijelentette — csak azok örülnek a háborúnak, akiknek

hasznuk van belőle, amiért hogy csakugyan van mit lelkesedni, kitűnik Simon kincstári kancellárnak most beterjesztett háborus költségvetéséből, mely szerint csak Angliának 2 milliárd fontot, vagyis mintegy 3000 milliárd lejt kell előreláthatóan kiizzadni a falánk hadiszállítók zsebe fölsegelésére, ami például Romániának ötven évig bőven fedezné összes állami kiadásait. S ha még hozzáteszük, hogy mindezt adó, vagy kölcsön alakjában a jámbor angol állampolgároknak kell lepengetniük, igazán nem csodálható, ha mérsékelt örömmel hallgatják a Chamberlain mellve-regetését, hogy hároméves hadviselésre kell berendez-

Vajjon

reánk szatmáriakra nézve melyik fontosabb és

felháborítóbb: az-e, hogy a Nyanzató vidékén az árak egy rézkarikával emelkedtek, vagy pedig az, hogy nálunk a kenyér ára ismét emelkedett? ...

Vajjon: mi lesz decemberig, ha időközben az árak rohamos emelkedését hátországaink erőlyes beavatkozással meg nem akadályozzák? ...

Vajjon: a rakoncátlan, egész nap az az uccákon és a piacokon ténfergő féktelen uccakölykök garázdálkodásainak megfékezésére nem lehetne-e bizonyos rendőrhatalmági intézkedéseket sürgősen foganatosítani? ...

Vajjon: miért emelkednek a bór árak, amikor a nyersbőrök átlag 10-12 lejjel estek? ...

keduiók pusztán azért, hogy Lengyelország szétört vajzájának cserepeit újra összeragasztthassák.

Vége annak az időnek, amikor a vezérkarok a front mögül, lőtávolon kívül sakkfigurákként tologatták a pergő tűzbe ezredeiket. Ma már — akár a régi lovagokban — példát kell adni a vezéreknak, hogy kiállnak az első lövészárokból, megosztani katonáikkal a halál kockázatát, mert különben a bakák sem viszik piacra bőrüket. A mai rádiós világban hiába maszlagolják a népeket hazug harctéri jelentésekkel, mert a léghullámain nyomban megérkezik azok cáfolata és hasztalan tiltják el a gyászruhaviselést, a harctéri veszteségeket eltitkolni nem lehet, ami mind a háborus kedv lohasztására, a hadviselés éltének meg rövidítésére szolgál.

Önnek is van szerencséje

csak meg kell fogni!..
Vásároljon sorsjegyet

PALÁDI

sorsjegyirodaiban Sbr. Orsban a ss. elotti szerencse adománya lap.

Már ez a néhány szór-
ványos adat is mutatja, hogy
a háború beteg és léte meg-
nyújtása aligha erőszakol-
ható esztendőkre. Mussoli-
ni és a többi semlegesek

béketörökvései előbb utóbb
gyümölcsözők lesznek, mert
a hadi kalmárok saját né-
peiket sem lesznek képesek
annak folytatására soká bo-
londítani.

Kórkép napjainkból.

— Korrajz —

Akik visszaemlékeznek a
boldog békeidőkre, azok
tudják, hogy a kávéházak-
ban magas alpakka hamu-
tartók voltak, felül gyufa-
tartókkal. A pikolók köte-
lessége volt ezekbe egy-egy
friss doboz gyufát beillesz-
teni. Senkinek sem tűnt fel,
hogy ez különösebb érték
lett volna, ezt el lehet e-
melni. Egy kévéházi tartó-
kodás ideje alatt több ke-
vesebb gyufaszál elhaszná-
lódott, másnap délből, e-
setleg hamarabb is új do-
bozt raktak belé... Az ak-
kor volt! És most?

Az egyik kávéházban szép
űveghamutányérok vannak.
A gyufatartós hamutartók
rég divatjátmulták, nem győ-
znek gyufával, amint a fog-
vájókat is megdézsmálják,
hogy maradna egy csomag
gyufa benne akár öt percig
is. Tehát a tapasztalatok a-
lapján, csak hamugyűjtő-
nyérkák vannak adohányos
nemzedék részére. Asztal-
hoz rögzíthető hamutartó-
kat még nem találtak fels-
ezért történt meg, hogy
napról napra kevesebb ha-
mutartó került az asztalok-
ra. A pikológerek jelen-
tette ezt a „tulaj”-mak, aki
eleinte nem törődött vele,
később azonban figyelni

kezdte a vendégeket és így
jutott a szenzációs felfede-
zésre. Észrevette amikor
az egyik „uriember” a zse-
bébe csuszátja a hamutar-
tót. Hallgatott! Másalkalom-
mal újra hasonló eset. A
legközelebbi alkalommal
szilárd elhatározás fogam-
zik meg benne. Meg fogja
látogatni a lakásán az elő-
kelő munkakört betöltő
uriembert és megszemléli
a hamutartóállományt. Hát-
ha műgyűjtő, hát ha ez a
gyűjtési bogara. Esetleg be-
terjeszti a számlát. A gon-
dolat jó volt, a kivitel kö-
rül azonban vészes akadály
merült fel. Az uriember
kimaradt a kávéházból s
egyheti távollét után, miu-
tán itt a mindennapos ven-
dég elmaradása feltűnt, meg-
tudták, hogy elköltözött a
városból. Szébb gesztus lett
volna, ha postacsomagban
feladja az összes hamutar-
tókat, mint ismeretlen jó-
tevő, de nem, ilyen előke-
lő gesztust ugyan ki vár...
napjainkban. Nem, nem!
Nemcsak a gyufát és fog-
vájót, magát a tartóját. Ez
kórkép, helyesebben kór-
kép, az összehasonlító tör-
ténelemben a boldog béke-
idők és napjaink erkölcsi
érzékének mérlegén.

beriség gyásza éppen az,
hogy egy átkos elméletnek,
ugyszólván egy rögeszmé-
nek a rabja.

A helyzetet leghívebben
egy orvosi experimentáció
állapíthatná meg. Van u-
gyanis a kedélybajok kö-
zött egy betegség, amelyet
hipochondriának neveznek
és amely abból áll, hogy a
hipochonder mindenféle be-
tegséget, nyavalyát magába
képzeli, holott a valóságban
makk egészséges. Az ilyen
betegséget nem lehet gyó-
gyítani, sem gyógyulását
siettetni, elmúlik magától
egy-tíz-husz év alatt. Meg
lehet gyógyítani a kolerát,
ki lehet gyógyulni a pes-
tistől, de egy nem létező
betegséget nem lehet gyó-
gyítani.

A válsággal is valahogy
így áll a dolog. A valóság-
ban nincs válság, tehát
nincs mit megszüntetni, az
elméleti válság pedig rö-
geszmeképp befészkelte
magát a tébolyodott embe-
riség agyába és most az
isten se veszi ki onnan, a-
míg ez a rögeszme magá-
tól meg nem szűnik, amíg
annak enerváló hatása el-
nem gyengül. Tultermelés
van minden vonalon, az
áruraktárak világszerte zsú-
foltan állanak, Braziliában
a tengerbe süllyeszti a ká-
vét. Északamerikában gyap-
ju-máglyák égnek és a ga-
bonatermő tartományok-
ban buzával etetik a ser-
teket. Van felesleges éle-
lem, ruházat és minden, a-
mi az embereknek szük-
séges és az emberek he-
lyenként mégis éheznek, fá-
znak, munkanélkül vannak.
Égig emelik a vámsorom-
pokat olyan áruk útja előtt
amelyeknek egy jelentékeny
részét megsemmisítették és
még a világ egyik felén po-
csékolnak, a másik részé-
ben éhen halnak.

Ha a válság a valóság-
ban létezne, az már régen
megszűnt volna, de mamár
rögeszmévé rémesült, most
már ki kell bójtolni azt az
egy-tíz-husz évet, amelyet
egy ilyen járványkóros

nyavalyának a magától va-
ló elmúlása megkíván. És
akkor majd elbámulva fog-
juk látni, hogy milyen egy-
szerű uton-módon, ugy-
szólván máról-holnapra gyó-
gyult meg a beteg emberi-
ség. Nem kellett hozzá sem
patikaszer sem kurukszás,
csupán egy hétköznapi há-
zi orvosság a feleslegek o-
daszállítása, ahol hiány van
és hogy ez minél gyor-
sabbban történjen, el lesznek
takarítva a szállítás útjából
a vámsorompók világszer-
te. A tökéletesített vasut,
a repülés és léghajózás ko-
rában ez már ma könnyű
és reális megoldás volna.
De éppen e miatt, még ma
ez a probléma megoldha-
talan, mert a sok világmeg-
váltó között egy sem akad-
na, aki egy ilyen nagy prob-
léma megoldására, ilyen hét-
köznapi eszközök merne a-
jánlani. Aztán meg attól is
tartana, hát ha beválna és a
válság tényleg megszűnne.
Ez pedig nagy csapás le-
hetne mindnyájunkra, mert
mi már válság nélkül élni
nem tudunk, rögeszménk,
életfeltételünk lett, válság
nélkül ma még lélegzeni,
még hazudni sem lehet.

Csak egy bábeli politikus
csizmadiának volna akkora
bátorsága és leleményes-
sége, hogy egy ilyen javas-
lattal elő merjen állani.

Gyönyörű őszi

öltöny, felöltő és egyenru-
haszövetek érkeztek és ol-
csó szabott árak mellett
beszerezhetők

Juliu Weisz Gyula

szövetnagyrúházában
P. Bratianu 18.
Alapítattott 1894-ben.

— Hamisan esküd-
tél... Lázárovics Mózes
nagybányai lakosnak póre
folyt a nagybányai járás-
bírótság előtt. Az ügyben
kihallgatták tanuként Grün-
berger Hermant, akinek a
tárgyalás végzetével Lázá-
rovits azt mondta: „tanuk
előtt mondom neked, hogy
hamisan esküdtél”. Grün-
berger feljelentésére a szat-
mári törvényszék egy hó-
napi fogházra ítélte Lázá-
rovitsot, aki fellebbezett
az ítélet ellen. A nagyvá-
radi ítélőtábla Lázárovics
büntetését ezerötszáz lejre
szállította le, amely összeg
nemfizetés esetén harminc
napi fogházra változtatán-
dó át.

Hirdessen a
„Friss-Ujság”ban.

A csizmadiák

voltak a háború előtti a-
ranykorban a legrajongóbb
politikusok. A csizmadiakon
kívül még a felelős állam-
férfiak is üzték ezt a szél-
sőséges foglalkozási ágat,
de a nagy tömegek csak
távol szemlélők voltak és
dilettáns formában szótla-
tak hozzá a világot renge-
teg nagy problémákhoz. Ma
már a helyzet egészen
másképpen áll: a csizma-
diák nagy részben a mun-
kanélküliek glédájában he-
lyezkedtek el és így véle-
ményi hivatásuk nem sok
vizet zavar, — az állam-
férfiak pedig a saját elmé-
letükbe szerelmesek. A vál-
ság megoldására ezernyi
ötlet és terv kerül felszín-
re, egyik keresztezi és le-

tiporja a másikat és máról
holnapra valamennyien hasz-
navehetetlennek bizonyul-
nak.

Igyekezünk a dolog mé-
lyére pillantani és mindenre
való tekintet nélkül állapít-
suk meg, van-e válság vagy-
nincs? A felelet csak az
lehet: van válság, de csak
elméletben és a mai em-

Nagyothallók

figyelmébe!

Szenzációs új találmány

Előnyei: Alig látható, Batteriák és drótok, vala-
mint külön kagylók nélkül működik. Orvosilag felül-
vizsgálva és javasolva. Kérjen azonnal prospektust,

30 napi próba időre is kapható

Felvilágosítást nyújt: VIBROPHON DEPOZIT Bul. Regele
Ferdinand 47, Telefon 502 és ROYAL DROGUERIA Str. Mihai
Viteazul 27-a SATU-MARE

HIREK

Felelősszerkesztő
és lapfajtajdonos:
Joláthy B. Zoltán

Alom.

Szellem járt itt az éjjel,
Beszállt az ablakon,
Meleg lehelletét
Érezte homlokom.
Ágyam szélére állt,
Csókolta szívemet,
Óh milyen boldog voltam,
A csók oly jól esett.
Aztán szárnyára kelt
És én felbredék
Epedve sóhajtottam
Bár visszajönné még...

A szeretet...

A szeretetről többet írni,
mint eddig írtak, nem lehet!
bár lelkünk legszebb rózsabokra
az istenadta szeretet.
Sokan ültetnek rózsabokrot,
„szeretni“ tudnak tán sokan,
de mégis olyan kevesen élnek
ezen a földön boldogan...

(—)

A napokban.

olyan statisztikát olvastam,
melyet csak fenntartással
fogadhatok el. Arról volna
szó, hogy a nőilen férfiak
között háromszor nagyobb
a valószínűség arra, hogy
elveszítse az eszükét, mint
a nők között. Ezzel szem-
ben a „férfiatlan“ nőket az
ilyen természetű katasztrófa
csak kétszeres arányszám-
fenyegeti. — Ez utóbbi es-
hetőség még úgy, ahogy el-
híhet, de az előbbiben —
szó köztünk maradjon —
egy kicsikét kételkedem.

Tóbiás

meséli a Dáciában: Kohn,
Grün és Schwartz az ön-
gyilkosságoknak különleges
fajtáiról beszélgetnek.

— Én ismertem egy em-
bert, — mondja Schwartz —
az úgy lett öngyilkos,
hogy lenyelt egy fél kiló
ekrazilot, aztán gyufát tar-
tott maga alá és felrob-
bant.

— Én meg ismertem egy
embert, — veszi át a szót
Grün — az befogta az or-
rát, meg a száját és csak
akkor engedte el, amikor
már meghalt.

— Ez mind semmi, —
rekeszti be a vilát Kohn —
nekem egy barátom, az el-
ment Párizsba, megoperál-
tatta magát Voronovval,
embriókoráig visszafiatalo-
dott, aztán elment egy szü-
lésznőhöz és tiltott műtetét
hajlatolt végre magán.

— Diótörődébe régi és
új munkás lányok felvételre a-
zonnal jelentkezzenek.

— **Utat építenek Alsó-
sószipor és Békék kö-
zött.** Az elmúlt héten Zi-
lahon járt Filip Ioan Sza-
mostartomány műszaki hi-
vatalának főmérnöke, aki
Oprita Gheorghe ezredes
prefektus társaságában fe-
lülvizsgálta az Alsószopor
és Krasznabétek közötti
ut építésének munkálatait.
Ez az ut ugyanis össze fog-
ja kötni Salajmegyét Szat-
mármegyével. A főmérnök
az utépítési munkálatokról
a legteljesebb megelégedés-
sel nyilatkozott.

Könyv, Papír, Antikvárium

HUNWALD

Törvényszékkel
szemben

Papirok

Írószerek

Román

Magyar

Francia

Angol könyvek

Kölcsön könyvtár

— **Ismételt elnö-
válság a satumarei
orth. izr. hitközségnél**
Rosenberg Sámuel hitköz-
ségi elnök az idén ezuttal
másodízben és ugyálszik
most már végérvényesen
lemondott elnöki tisztségé-
ről s ezen elhatározásának
indokolásul az első ízben
történt lemondásának okait
jelölte meg munkatársunk
előtt: „Üres kasszával és
megértés hiányával nem le-
het a hitközség ügyeit ve-
zetni.“ Az elnöki széket i-
deiglenesen Freund Sándor
tölti be. Az új elnök szem-
élyét illetőleg különböző
kombinációk vannak forga-
lomban, de ezuttal most
még többen emlegetik Le-
bovits Lipót nagykereske-
dőt, akit legmegelőbb-
nek vélnek ezen tisztes és
nagy körültekintést igény-
lő, komoly tisztség betöl-
tésére. Lebovits Lipót azon-
ban, mint munkatársunk-
nak kijelentette — semmi
szin alatt nem vállalkozik
erre s így ezidőszert még
teljesen tájékozatlan a hit-
község közvéleménye az új
elnök személyét illetőleg.

OSZI divatujdonságok
uri és női divatcik-
kek legnagyobb választé-
kban

HERCZ & FIA
cégnél a legolcsób-
ban beszerezhetők
P. Bratianu 7.

Hirdessen a
„Friss Ujság“-ban

— **Hallotta kérem! ?** ...
azi beszélnek satumarei uri tár-
saságokban, hogy V E I S Z
J U L I S K A legújabb női
kalap modeljei az őszi divat
legszebb és legsikerültebb al-
kotásai...

Vas-
esztergályosokat
azonnal felvesz
a DAC

— **A plugár cigarettát**
csak sárga cigarettapapír-
ban fogják árusítani. A do-
hánymonopol igazgatóság-
ának határozata értelmé-
ben a „Plugár“ cigarettát a
jövőben kizárólag sárga ci-
garettahüvelyben fogják ké-
szíteni, hogy a többi hason-
nevű cigarettá fajtával, me-
lyeket a városokban árul-
nak, ne lehessen összeté-
veszteni.

Papp István

uriszabósága

Bvd. Reg. Ferdinand 51.

Legmodernebb szabás

Pontos kiszolgálás

— **A kenyérárát is-
mét felemelték.** A satu-
marei pékek a kenyér árát
ismét felemelték kg-ként
egy lejjel. Egyik pék, akit
megkérdeztünk, kijelentette,
hogy így is ráfizet minden
kilóra 50 banit.

— Hát ha ráfizet, akkor
miből él? — kérdeztük ki-
váncsian.

— Abból, — válaszolta —
hogy a szomszéd péktől
veszek kenyeret, azon az-
tán kilónként 50 banit meg-
keresek...

KENYERET A NÉPNEK!
Értésitem Satu-Mare és vidéke
n. é. közönségét, hogy ismét meg-
indult 35 éves önálló sütődém
Világhírű
VIRÁGKOMLÓS HÁZIKENYÉR
Naponta 3-szor friss kenyér
Pénteki kalács / Weisz felügye-
lésre kenyér / te alatt
Privátsütés Str. Macedonia 70 sz.
alatt mindennap 9 órákor
Főüzlet: Calea Traian No. 3
Prefectura mellett.
Fiók: Bvd. Reg. Ferdinand és
Str. Brătianu sarok
szemben Demjen hentes üzlettel
Tisztelettel
Konstantinovits Dumitru
A Comp.

— **Véglegesen állami
lesz vasutunk** úgy a
szatmár-nagybányai, mint
a nagybánya-zsibói vonalo-
kon, amelyek néhai Stoll
Károly képviselője ide-
jén 1884-ben, illetve Thur-
mann Olivér polgámeister-
sége alatt 1899-ben adtak

át a forgalomnak és ame-
lyek az impérium változá-
sigrészvényi társasági alapo-
kon működtek. Akkor a
CFR. a részvények tul-
nyomó részét már megvá-
sárolta, míg most Ghelme-
geanu közlekedési minisz-
ter előterjesztésére Öfelsé-
ge rendelet törvényt irt alá,
melynek alapján az összes
magánkézben levő vasuta-
kat, tehát a fentieket is az
állam még az idén végle-
gesen megvásárolja.

Feleségem hosszú hónapok óta gyomor- és epebántalmakban szenvet

Tafrov Nicolae, Vinga községbeli
lakos írja nekünk a következőket:
„... Feleségem, ki hosszú évek
óta gyomor- és epebántalmakban
szenvet, egy üveg Gastro-D. elhasz-
nálása után olyan feltűnő javulást
mutatott, hogy az egész községben
feltűnést keltett ez a világhírű
gyógyszer, sziveskedjenek még egy
üveget küldeni...“

A világhírű amerikai Gastro-D.
azért olyan népszerű és nélkülöz-
hetetlen minden családban, mert 10-
15 éves gyomor-, epe-, vese-, bél-
és májbajok, ideges makacs fejfá-
jások eseteiben, rövid kúra után
(3-4 üveg) kitűnő eredményeket
mutat fel. Orvosok is ajánlják.

Gastro-D. kapható gyógyszerár-
akban és drogériákban, vagy pos-
tán megrendelhető 135 lei utánvétel
mellett Császár E. gyógyszerárakban,
București, Calea Victoriei 124.

Halottak napjára egyszerű és díszes koszorúk

615 vagy művirágokból olcsón
beszerezhetők
PINTYE TESTVÉREK
virágüzletében P. Bratianu 8.

— **Tömegesen jelent-
keznek palesztinában
az arab és zsidó ön-
kéntesek.** (Jeruzsálem,
Havas) A palesztinai ön-
kéntesek besorozása lázas
ütemben folyik. Az arabok
és zsidók sorából egya-
ránt lelkes tömegek jelent-
keznek hadiszolgálatra.

Cooperativa Sătmăreana, Cuza Voda 5

Satu-Maren és vidéki kiren-
deltségeinél:
Mediașul Aurit, Seinin Hal-
meun, Livadán és Ardudon
vásárol
zabot bármilyen mennyi-
ségben.

— **A szerencsés megérke-
zett Satu-Marera.** G. Sălăgean,
volt villanytelepi főtisztviselőt az
állami osztálysorsjáték vezérigazga-
tósága Satu-Mare székhellyel a Co-
lectura Oficială főmegbízottjának
nevezte ki. Az új sorsjegyeladási i-
roda a Primăria alatt van és már
megkezdte működését. Sălăgean ami-
lyen szerencsés ember, nem kétséges,
hogy az általa eladott sorsjegyek is
szerencsések lesznek.

A hét humora

A korzón

— Mi az oka annak, hogy maga minden elsején hurcukodik? Nem talál megfelelő lakást?

— Nem találok megfelelő háztulajdonost.

— Hallottam hogy a fia rekordot állított fel a motorbiciklijével.

— Az ám. Fél év alatt nyolcszor került a kórházba.

— Mondd, kérlek, mi az a konferencia?

— A konferencia egy olyan gyűlés, amelynek a végén mindig el lesz határozva, hogy a legközelebbi konferencia hol lesz megtartva.

— Hogy lehet az, hogy a patikus-sal flörtölsz, mikor az orvos vőlegényed elutazott?

— Mert kell valaki, aki el tudja olvasni a vőlegényem leveleit.

— Kedves szomszéd, nem adná kölcsön a Jani gyereket holnap délutánra?

— Aztán minek?

— Vendégeim jönnek holnap, oszt rá akarom ültetni a diványra, ott, ahol lyukas.

— Ész nélkül imádom magát, Rózsika!

— Ezt már mondta a bárátnőmnek is.

— Igen, de azóta megjött az eszem.

— Miből van ilyen nagyszerű új felöltő és gyémántgyűrű?

— Közzétettem egy apróhirdetést, hogy nőülni akarok és felszólítottam a hölgyeket, hogy mellékeljenek válaszbélyeget.

A Victóriában

Törzsvendég beszél az ebédutáni feketekávé mellett:

— Ma hallottam két viccet. Egy jót és egy rosszat.

— Na hagyjad hallani.

— A jobbik: Ki mit hisz.

Luther mindig azt mondja, amit hisz.

Hitler azt hiszi, amit mond.

Chamberlain nem mondja, amit hisz.

Mussolini nem hiszi, amit mond.

— A rosszabbik: Két távirat.

A Führer Varsó bevételekor táviratot küld a Duce-nak. A távirat így hangzik:

Duce! Amíg Ön engem lát addig veszély nincs!

A Duce visszatáviratoz:

Führer! Amíg veszély van, Ön engem nem lát!

Évforduló

A mult század második fele a nemzeti felszabadulás gondolatának történeti korszaka volt, melyben a Balkán népei fokozatosan, lépésről-lépésre előre jutva megteremtették független és önálló államaikat. A több mint háromszáz esztendő török uralom már lemorzsolódott, belső gyengesége elpusztította, de még ennek a századnak az elején is voltak nagy szerb, bolgár és görög területek, amelyek a teljesen tehetetlen és csak szipolyozó török uralom alatt szenvedtek. Ezeknek felszabadítása volt a Balkán független államainak feladata és a Balkán Piemontja, Szerbia állott annak a nagyszabású, egész Európát meglepő szabadságharcnak az élén, amellyel végül a természetes kötelekeket helyreállították és kialakulhatott a természetadta rendszer a Balkánon is, amelyben minden nép megtalálta a ma-

ga nemzeti fejlődésének lehetőségeit. Ezt a változást a balkáni háború hozta meg, amely nehéz harcok és gyors győzelmek után megszerezte a szabadságot azoknak a területeknek, amelyek évszázadokig a középkori török uralom alatt szenvedtek.

A balkáni háború Szerbia és Bulgária hadüzenetével kezdődött meg, amelyet 1912 október 23-án küldöttek meg Törökországnak.

— Marlene Dietrich férje — internálótáborban. (Rador) Marlene Dietrich, mint ismeretes, amerikai állampolgár, miután hosszú amerikai működése alatt megszerezte az USA honpolgárságát, férje, Rudolf Siebert azonban, bár szintén hosszabb idő óta külföldön él, még mindig német állampolgár. A franciák most internálták a legutóbb Párisban megtelepe-

dett Siebertet és el is szállították az egyik internálótáborba, Marlene Dietrich minden szorgalmas utánjárása ellenére.

— Meggyilkolta apját egy giurgiu legény. A vascai ügyészség Marin Florea giurgiu lakos erőszakos halála ügyében vezette be a nyomozást. Kiderült, hogy az öreg Ion nevű fia minap részegen jött haza és pénzt kért anyjától. Az asszony megtagadta kérését, mire Ion Florea rátámadt. Felesége segélykiáltásaira előjött Marin Florea, akit azonban bestiális fia több késszúrással megsebesített. Tegnap az öreg Florea, akit nem kezeltek, meghalt. A boncolásnál kiderült, hogy a kapott késszúrások okozták halálát. Ion Florea letartóztatott, aki töredelmes vallomást tett. A gyilkos fiút alig lehetett megmenteni a felháborodott szomszédok kezéből.

Hirdessen a „Friss Ujság”-ban

Házeladás házvétel esetén forduljon teljes bizalommal

Kaufmann

ingatlan forgalmi
irodájához
Piața Brătianu No. 7.

Aktuális öt szó: Hátralékos előfizetését szíveskedjékmivelőbb rendezni.

Szeplő és májfolt

ellen

a leghatásosabb szer a

Széress-féle
arc kenőcs
Mindenütt
kapható

DAC és más gyártmány

gyermekkoszák nagy választékban

legolcsóbban

HERRMANNÁL

Bul. Basarabilor No. 11

Telefon: 251.

Azt vallja Satu-Mare népe bel-és külváros szépe illatszert legjobban vásárolhat

— *Biró „Elite” drogueriában* — Str. Cuza Vodă 5 szám alatt

Legyen az idő napfényes vagy zord: Elegáns nő vagy férfi

Schvartz és Lebovits-től

finom gyapjú szövet árut hord
Str Ștefan Cel Mare 1 szám.

— EGY TELJESEN JÓKARBAN levő, kitűnő márkájú írógép olcsón eladó. Bővebbet a kiadóhivatalban

Írógép

számoló és számológép speciális

javitó-műhelye

Pató Béla

műszerész

Satu-Mare

Piața Brătianu Nr. 7.

Fogorvosi műszerek, fogászati kellékek, rozsdamentes fehérítékek,

gyári árak mellett beszerezhetők

„Taub” Dental-Depou-

nál Satu-Mare, Bul. Basarabilor 20. Telefon: 258.

Combinék

Haskötők

legújabb divat szerint mérték után jutányos árak mellett

Grosz Gizella

füzőszalonjában készülnek Str. Mihai Viteazul 24

Női kabátmodellek, férfi kabátok, felöltők, trencskók, *fiu egyenruhák* Neumann-kabátok legnagyobb választékban és legolcsóbban beszerezhetők

FISCHER & Co.

készruhanagyáruházban P. Brătianu 21.

Schwartz & Lebovits S. A.

cégnél a raktáron levő **ősz i árak mélyen** leszállított árakban kiárusíttatnak

Satu-Mare, Str. Ștefan cel Mare 1. Telefon: 78.

„Friss Ujság,”
Független közgazdasági, irodalmi és társadalmi lap

Apare tot a doua săptămână

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Satu-Mare

Str. Cuza Vodă 30.

Telefonszám: 249.

Előfizetési árak:

Romániában: — egy évre 200 Lei
Magyarországon: — egy évre 10 P
Jugoszláviában: — egy évre 100 D

Kéziratokat nem adunk vissza. — Minden cikkért annak írója felel. — Csak válaszbélyeggel ellátott levelekre válaszolunk levélben.

Tip. Hirsch, Satu-Mare